

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

Turcja nawiąże militarną współpracę z Rosją

W środę 10 sierpnia Minister Spraw Zagranicznych Turcji Mevlut Cavusoglu oświadczył, że wraz z ociepleniem stosunków turecko-rosyjskich nawiązana zostanie również współpraca na szczeblu militarnym, wywiadowczym i dyplomatycznym. Wizyta prezydenta Erdogana w Moskwie wydaje się zakończeniem trwającego od zestrzelenia rosyjskiego myśliwca 9-miesięcznego oziębienia w relacjach turecko-rosyjskich.

Dodatkowo zawiązana została inicjatywa trójstronnego spotkania Turcji, Rosji i Azerbejdżanu. Jedną z kwestii poruszonych na potencjalnym spotkaniu mogłaby być sytuacja Górskiego Karabachu. Cavusoglu określił Karabach jako „ziemie okupowane” przez Armenię, stanowisko Turcji jest więc zbieżne ze stanowiskiem Azerbejdżanu w tej sprawie. Wiele może zmienić więc udział w trójstronnym spotkaniu Rosji, dotychczasowego sojusznika Armenii.

Źródło: Anadolu Agency

Nawet słaba, a wręcz tylko potencjalna, oś Turcja-Rosja jest politycznie atrakcyjna dla obu stron, w tym szczególnie korzystna dla Rosji. Oś taka wzmacniałaby ich pozycję wobec innych graczy, w przypadku Turcji - wobec partnerów z NATO i potencjalnych partnerów z UE. Dlatego można oczekiwać długotrwałego grania przez obie strony taką możliwością. Wydaje się jednak bardzo mało prawdopodobne szybkie praktyczne zbudowanie takiej osi, z uwagi na sprzeczne inne interesy oraz duże ambicje obu autorytarnie zarządzanych państw.

Komentarz: Stanisław Koziej

Nasilenie walk w Aleppo: mieszkańcy bez szans na pomoc humanitarną

Walki w Aleppo nadal trwają, pomimo ogłoszonego przez zaangażowane strony chwilowego zawieszenia broni. Strona rosyjska zgodziła się na zaprzestanie ostrzeliwania Aleppo, by umożliwić dotarcie do miasta konwojom z pomocą humanitarną. Z apelem do Rosji w tej kwestii zwróciła się uprzednio ONZ. Pomimo to, w czasie rosyjskiego zawieszenia ognia siły Baszara al-Asada stoczyły krwawą bitwę z syryjskimi rebeliantami w południowej części miasta. W związku z nasilonymi bombardowaniami, ciężarówka z żywnością nie trafiła do Aleppo.

Zgodnie z szacunkami ponad 250 tys. mieszkańców Aleppo pozostaje całkowicie odciętych od dostępu do jakiegokolwiek pomocy z zewnątrz. Brak żywności, brak dostępu do bieżącej wody oraz

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

praktycznie brak personelu medycznego, prowadzą do kryzysu humanitarnego w mieście. O natychmiastowe zawieszenie broni oraz umożliwienie dostaw pomocy humanitarnej apeluje ONZ.

Źródło: Al Jazeera English, Reuters, BBC News

Państwo Islamskie traci kontrolę nad syryjskim Manbij: przesiedleni wracają do miasta

Tysiące przesiedlonych wróciło w ciągu ostatnich dni do Manbij, syryjskiego miasta na północy państwa przy granicy z Turcją. Było to związane z przejściem kontroli nad miastem przez Siły Demokratyczne Syrii (SDF), popierane przez Stany Zjednoczone. Upřednio, Manbij był całkowicie kontrolowany przez siły Państwa Islamskiego.

Kampania o odbicie miasta, jak twierdzi SDF, trwała dwa miesiące. Ostatni bojownicy opuścili miasto w piątek, na mocy dwustronnego porozumienia, gwarantującego bojownikom bezpieczny odwrót. Manbij było okupowane przez Państwo Islamskie od początku 2014 r. Jednocześnie stanowiło ważny punkt strategiczny dla ISIS, będąc punktem tranzytowym dla zagranicznych dżihadystów.

Źródło: Vice News, Reuters

Czy mamy obecnie do czynienia z punktem zwrotnym w kryzysie syryjskim? Ostatnie dni wskazują na znaczące zmiany w dotychczasowej sytuacji. Aleppo po raz kolejny znalazło się w centrum zainteresowania społeczności międzynarodowej, ze względu na przełamanie oblężenia przez siły koalicyjne syryjskiej opozycji. Jest to jedno z największych zwycięstw opozycji w ostatnim czasie.

Zwycięstwo to było możliwe dzięki zawarciu sojuszu pomiędzy armią syryjskich sił koalicji antyrządowej i ugrupowaniami islamistycznymi (radykalnymi), które również znajdują się obecnie w punkcie zwrotnym. Al-Nusra odcięła się od związków z Al-Kaidą, licząc tym samym na legitymizację swoich działań i walki toczonej przeciwko reżimowi Asada, jak również przeciw Państwu Islamskiemu. Zachód póki co pozostaje ostrożnie nastawiony do oświadczenia Al-Nusry, aczkolwiek broń dostarczana jest rebeliantom. Nie ma jednak wątpliwości, że Zachód będzie musiał się w przyszłości ustosunkować do zmieniającej się politycznej sytuacji.

Zgodnie z przewidywaniami, odpowiedź reżimu Asada, wspieranego przez Rosję była brutalna (nie wykluczone że został nawet użyty chlor). Zniszczenia w Aleppo są coraz większe, utrzymuje się tragiczny kryzys humanitarny w mieście. Trwające negocjacje dotyczące zawieszenia broni i otwarcia korytarzy z pomocą humanitarną dla mieszkańców Aleppo nie przynoszą żadnych skutków, co pokazuje że rebelianci odnieśli sukcesy.

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

W międzyczasie Manbij, miasto o znaczeniu strategicznym dla Państwa Islamskiego zostało odbite przez siły SDF. Jego strategiczne znaczenie związane jest z położeniem miasta – na skrzyżowaniu dróg prowadzących do Kobane z jednej strony, tureckiej granicy od strony północnej, Aleppo na zachodzie oraz Rakki na wschodzie. Brak entuzjazmu widoczny jest od strony tureckiej, która YPG klasyfikuje jako organizację terrorystyczną i otwarcie wyraża niechęć wobec jej sukcesów. YPG dozbrajane jest przez Stany Zjednoczone, co biorąc pod uwagę narastające po próbie puczu napięcie związane z ekstradycją Gulena, staje się to kolejną drażliwą kwestią w relacjach Turcja-USA. Spodziewać się należy więc kolejnych „przyjacielskich” gestów Turcji wobec Rosji i Iranu.

Pomimo tych kluczowych zdarzeń nie mamy jeszcze do czynienia z istotnym punktem zwrotnym w konflikcie. Wszystkie zaangażowane strony pozostają „okopane” w swoich pozycjach, ostatecznie niezdolne do ustępstw. Pytania dotyczące możliwych scenariuszy stabilizacji po całkowitym wyparciu Państwa Islamskiego pojawiać się będą coraz częściej w kontekście przejmowania kontroli nad kolejnymi obszarami. Uwagę należy także zwrócić na przygotowania do ofensywy na Mosul, które to działania będą tylko przyspieszać. Dopiero gdy Mosul zostanie wyzwolony, a Państwo Islamskie wyparte z Iraku, zacznie się prawdziwa rozgrywka o Syrię.

Komentarz: Marcin Bużański

Porozumienie włoskich i sudańskich sił policyjnych w sprawie kryzysu migracyjnego

Szefowie włoskiej oraz sudańskiej policji doszli do porozumienia w kwestii bezpieczeństwa na granicach w związku z kryzysem migracyjnym. Porozumienie to wpisuje się w ramy współpracy granicznej między Unią Europejską a władzami w Chartumie. Oficjalne memorandum w tej kwestii zostało przedstawione w ubiegłym tygodniu w Rzymie.

Porozumienie jest wynikiem kilkumiesięcznych negocjacji między Włochami a Sudanem. Wpisuje się ono w szersze ramy współpracy między Unią Europejską a Sudanem w kwestii migracyjnej, zwłaszcza w kontekście Funduszu Powierniczego UE na rzecz Afryki. Celem świadczonej w ramach Funduszu pomocy jest eliminacja przyczyn nielegalnej migracji. W kwietniu br. Sudan otrzymał z budżetu Funduszu pomoc rozwojową w wysokości 155 milionów euro na rzecz poprawy zarządzania procesami migracyjnymi.

Źródło: Dabanga, World Affairs Journal

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

Arabia Saudyjska wznowi operację Przywrócić Nadzieje w Jemenie

W wywiadzie udzielonym w sobotę saudyjskim mediom gen. Ahmed Al-Asiri, doradca saudyjskiego ministra obrony, potwierdził, że koalicja arabska pod dowództwem Arabii Saudyjskiej wznowi operację w Jemenie w związku z zakończeniem w Kuwejcie rozmów pokojowych.

Pierwotnie, Operacja Przywrócić Nadzieję, która powołana została w celu usprawnienia politycznych i pokojowych procesów w Jemenie, nie zakładała użycia sił militarnych. Poprzedzona została operacją militarną Decydująca Burza. Operacja Przywrócić Nadzieję została zawieszona w związku z prowadzonymi rozmowami pokojowymi, odzwierciedlając tym samym poparcie sił koalicji dla działań ONZ. Jednakże, jak podkreśla Generał, sytuacja uległa zmianie. Skutkiem zawieszenia rozmów pokojowych w Kuwejcie było rozmieszczenie przy granicach saudyjskich operacji przeprowadzonych przez Huti, przeciwko którym skierowane są działania arabskiej koalicji.

Źródło: Al Arabiya English, Saudi Gazette

Krwawe antyrządowe protesty w Etiopii

W ciągu ubiegłych dni przez Etiopię przetoczyła się fala antyrządowych protestów, w których zgodnie z doniesieniami Amnesty International śmierć poniosło ponad 60 osób, a ponad 100 zostało rannych. Demonstracje, które rozpoczęły się w sobotę w stolicy państwa Addis Abebie oraz w północnych regionach państwa, w niedzielę zostały wznowione w Bahir Dar na północy. Podczas demonstracji doszło do aktów przemocy. Faktyczna liczba ofiar protestów nie jest znana, ze względu na odcięcie Internetu w większości kraju.

Protestujący oskarżają władze etiopskie o marginalizowanie regionów północnych kraju, które pozostają w najgorzej sytuacji ekonomicznej. Domagają się także uwolnienia aresztowanych wcześniej aktywistów. W piątek premier Etiopii, Hailemariam Desalegn zakazał demonstracji oraz autoryzował siły policyjne do użycia wszelkich środków walki z protestującymi.

Źródło: Africa News, Amnesty International

Państwo Islamskie atakuje bazę militarną rebeliantów syryjskich wspieranych przez Stany Zjednoczone

Zamachowiec powiązany z Państwem Islamskim podłożył bombę w okolicy bazy militarnej rebeliantów syryjskich wspieranych przez Amerykanów – Nowej Armii Syryjskiej. Zdarzenie, do którego doszło w pobliżu syryjsko-irackiej granicy skutkowało ofiarami, ich liczba nie jest jednak potwierdzona.

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

Nowa Armia Syryjska została utworzona ponad rok temu, jako siła opozycyjna dla Państwa Islamskiego, z celem wyparcia dżihadystów ze wschodniej Syrii. Źródła, tak od strony amerykańskiej, jak i od strony samych bojowników, wskazują, że Nowa Armia Syryjska jest szkolona przez siły specjalne Stanów Zjednoczonych w obozach w Jordanii. Bazy Nowej Armii Syryjskiej zostały wcześniej dwukrotnie zaatakowane przez siły powietrzne Rosji.

Źródło: Reuters

Eskalacja napięć w angolskiej Kabindzie

W Kabindzie, regionie bogatym w złoża ropy naftowej, doszło do eskalacji konfliktu między angolską armią a grupami rebelianckimi. W wyniku starcia 10 żołnierzy zostało zabitych, a 9 rannych, jak donoszą siły rebelianckie. Tym samym liczba ofiar konfliktu zbliża się do 40. W poniedziałkowym przemówieniu, Frontu Wyzwolenia Enklawy Kabindy (FLEC) ostrzegają też rząd chiński, że obecność chińskich firm w regionie uznawana jest przez rebeliantów jako „prowokacja”.

Rebelianci, zgrupowani wokół FLEC żądają uznania niepodległości angolskiej enklawy. Kabinda jest jednocześnie jednym z najważniejszych portów handlowych Angoli. FLEC działa od czasów ogłoszenia niepodległości przez Kabindę od Portugalii, następnie zajęcia tychże terenów przez wojska angolskie w 1975 r. W sierpniu 2006 r. pomiędzy separatystami a rządem doszło do podpisania porozumienia o zawieszeniu broni.

Źródło: Reuters

Rozmowy pokojowe w Sudanie wspierane przez Unię Afrykańską

We wtorek pomiędzy rządem sudańskim a opozycyjną koalicją rozpoczęły się rozmowy mające na celu zabezpieczenie przetrwania zawieszenia ognia między dwiema stronami. Rozmowy, które poprzedzone zostały podpisaniem przez opozycję wstępnego porozumienia w sprawie zakończenia konfliktu oraz politycznej rekoncylacji, wspierane są przez Unię Afrykańską.

Walki pomiędzy rządem w Chartumie a rebeliantami na południu państwa trwają z różnym natężeniem od czasów ogłoszenia przez Sudan Południowy niepodległości. Plan przygotowany przez UA, który Sudan podpisał w marcu br. jest pierwszym oficjalnym dokumentem podpisanym przez opozycję od czasów eskalacji konfliktu w 2011 r. Celem zainicjowanych rozmów jest osiągnięcie stabilizacji politycznej oraz permanentnego zawieszenia broni.

Źródło: Sudan Tribune, Reuters

POKOJ I STABILIZACJA

- KOMENTARZ

Stany Zjednoczone przekazują pomoc militarną dla Libanu

Stany Zjednoczone przekazały władzom w Bejrucie w ramach pomocy militarnej 50 mln dolarów, celem wsparcia armii libańskiej w walce z radykalnymi islamistami w okolicach pozostających w pobliżu granicy z Syrią. W ramach pomocy do Libanu zostało wysłanych 50 pojazdów opancerzonych, 40 granatników oraz ponad tysiąc ton amunicji.

W marcu br. do Libanu zostały dostarczone amerykańskie helikoptery. Od 2006 r. Stany Zjednoczone przekazały Libanowi pomoc militarną wartą ponad miliard dolarów. Tym samym Liban jest piątym największym odbiorcą amerykańskiej pomocy militarnej na świecie.

Źródło: Military Times, Reuters

Rosja oskarża Ukrainę o ataki na Krymie

Według FSB w ostatnich dniach na Krymie śmierć poniósł jeden funkcjonariusz oraz jeden żołnierz rosyjski. Służba bezpieczeństwa oskarża o atak służby ukraińskie, nazywając atak sabotażem mającym na celu dalszą destabilizację regionu. W podobnym tonie wyraża się Władimir Putin, zarzucając Ukrainie „terrorystyczne” działania i naruszanie pokoju. Władze Ukrainy dementują zarzuty nazywając je usprawiedliwianiem rosyjskiej agresji.

W związku z incydentami Putin odmawia przeprowadzenia planowanych rozmów z przywódcami Ukrainy, Niemiec i Francji dotyczących konfliktu na Ukrainie. Krym od czasu jego aneksji przez Federację Rosyjską w 2014 r. pozostaje pod jej rządami pomimo międzynarodowego sprzeciwu. Jednocześnie sytuacja na Krymie wykazuje się względną stabilnością w porównaniu z sytuacją w Donbasie.

Źródło: Reuters, AFP